Aº. 1847. N°. 199.

Opregte Haarlemsche Courant

Woensdagsche

van 25 Augustus.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van den Zondag, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

BERLIJN, 21 Augustus.

De behandeling van het Polen-proces is in de zittingen van den 17den en drie volgende dagen voortgezet. Onder andere beschuldigden is zekere *Moszczinski* ondervraagd, die voor een der voornaamste raddraaijers van den poolschen opstand wordt gehouden, en wien onder anderen te last gelegd wordt, dat de vergadering, waarin men tot de overrompeling van Bromberg zou hebben besloten, op zijn landgoed te Srebrna-Gora is gehouden, en dat hij veel geld heeft uitgedeeld, om den opstand te bevorderen. Zijn verdediger heeft getracht aan te toonen, dat de opgegevene daadzaken niet voldoende bewezen waren.

— Den 16den dezer zijn te Reichenbach, in Silezie, ongeregeldheden, wegens de duurte van het brood, voorgevallen. Eenige troepen zijn uit de vesting Schweidnitz derwaarts gezonden; doch het schijnt, dat bij derzelver aankomst de rust reeds hersteld was.

— Men zegt, dat twee der voornaamste liberale leden van den Landdag, de graaf *v. Schwerin* en de heer *v. Vincke*, die beiden landraden waren, hun ontslag uit deze staatsbetrekking hebben ingediend, om zich geheel aan de Stenden-aangelegenheden te kunnen wijden.

FRANKFORT, 22 Augustus.

Men meldt uit Rome, van den 12den dezer, dat hoezeer men eerst met de verkiezingen der afgevaardigden voor de provinciën zeer tevreden scheen te zijn, zich hierover eenige ontevredenheid begon te openbaren, en wel omdat de candidaten niet door het volk, maar door de gouverneurs der provinciën, waren voorgedragen. Men dacht zelfs, dat tegen deze wijze van verkiezing bedenkingen zouden worden ingebragt. — Onder de te Rome aanwezige diplomaten vond de overhaasting, waarmede het protest tegen het bezetten der stad Ferrara door de Oostenrijkers was opgezonden, eenige afkeuring. Men zeide, dat de fransche gezant den staats-secretaris hierover had onderhouden.

Een der regters, die voor eenige jaren de gebroeders *Bandiera*, ter zake van eene zamenzwering in Napels, ter dood hadden verwezen, is onlangs te Cosenza, in Calabrie, door het volk op eene gruwelijke wijs vermoord.

— Van de italiaansche grenzen wordt, onder dagteekening van den 14den dezer, geschreven, dat de Hertog van Lucca, ten gevolge van de opgewondene stemming zijner onderdanen, zich thans in Venetie ophoudt, en de tusschenkomst van het oostenrijksche kabinet heeft ingeroepen.

— Men schrijft uit Lemberg, dat de gisting wegens de uitvoering der doodstraf aan de onlangs daar teregtgestelde Polen, nog altijd voortduurt. Den 7den dezer heeft men de militaire magt moeten doen aanrukken, om de volksmenigte, welke het graf dier lieden met bloemen bestrooide en daarbij van eene bedenkelijke gezindheid deed blijken, uiteentedrijven.

— In de zitting van den zwitserschen Landdag van den 17den dezer is gehandeld over het vraagstuk der bezetting van het Dappenthal door Frankrijk. De gezant van Waadt heeft daaromtrent in het midden gebragt, dat dit kanton in 1802 verpligt is geweest, dat dal aan Frankrijk aftestaan, maar dat hetzelve, bij het Weener-tractaat van 1815, bepaaldelijk weder aan Zwitserland is toegezegd; — dat Frankrijk daarna wel getracht heeft, Zwitserland te bewegen om van die landstreek afstand te doen, maar dat de daartoe gedane voorstellen steeds zijn afgewezen; — dat intusschen Frankrijk in het bezit van het dal is gebleven, — en dat, vermits deze mogendheid Zwitserland sedert eenige jaren gedurig aan de bepalingen van het Weener-congres herinnert, het fransche kabinet wel vermaand mag worden, om zelf de tractaten te eerbiedigen, en derhalve het meergenoemde dal, 't welk wel klein is, maar uit een krijgskundig oogpunt voor Zwitserland veel waarde heeft, aan het bondgenootschap terugtegeven. Het voorstel van Waadt, om bij Frankrijk op die teruggaaf ernstig aantedringen, is daarop door den Landdag eenstemmig aangenomen.

Men meldt, dat de heer *Burckhardt*, burgemeester van Bazel, zich zoowel naar Bern als naar de katholijke kantons heeft begeven, maar te vergeefs pogingen tot bevrediging der gemoederen heeft aangewend. In de verbondene kantons worden de krijgstoerustingen en verdedigingswerken ijverig voortgezet.

— Z. M. de Koning van Pruissen is voornemens, zich binnen kort naar de badplaats Ischl, in Oostenrijk, te begeven, waar de Keizer en de Keizerin van Oostenrijk zich alsdan ook zullen bevinden. Men weet, dat prins *Metternich* onlangs mede derwaarts is vertrokken.

— De moordenaar van den onlangs te Weenen, voor het altaar zijner kerk, gruwelijk omgebragten griekschen pastoor *Paslawski*, is in Hongarije gevat en naar Weenen vervoerd.

— Het vlek Geissenfeld, in Opper-Beijeren, is in het begin dezer maand door een vreesselijken brand grootendeels vernield; 124 huizen zijn daarbij in de asch gelegd.

PARIJS, 22 Augustus.

Van eene gewoonlijk goed onderrigte zijde verneemt men, dat de nieuwe leening van 350 millioenen, tot het sluiten van welke de bewindslieden laatstelijk door de Kamers zijn gemagtigd, den 10den November zal worden aanbesteed. Naar men verzekert, zullen de geldschieters de bevoegdheid erlangen, om het geheele bedrag binnen 38 maanden te betalen, en alzoo ongeveer negen millioenen elke maand te verstrekken. De ministers zouden geheel zijn teruggekomen van het eerste denkbeeld, om de leening bij gedeelten aan te besteden.

— Men verzekert, dat de heer *Guizot*, wel verre dat er gedacht zou worden aan zijne aftreding als minister, waarvan voor eenige weken gesproken is, eerlang tot voorzitter van den raad der ministers zal worden benoemd.

— Z. M. de Koning heeft dezer dagen tot officieren der orde van het Legioen van eer benoemd den kardinaal-aartsbisschop van Kamerrijk en den bisschop van Evreux, en tot ridders dier orde den aartsbisschop van Aix en den bisschop van Poitiers.

— De zaak van den hertog *de Praslin* houdt steeds schier uitsluitend de algemeene aandacht bezig. De dagbladen, welke omstandige berigten nopens den moord en het daarop gevolgde onderzoek inhouden, worden in de koffijhuizen, en zelfs op de openbare straat, met luider stemme voorgelezen. Rondventers loopen langs de straat met losse blaadjes, welke, voor een franschen stuiver, aan de menigte in grooten getale worden verkocht, en in welke, door middel van ruwe houtsneden, aanschouwelijk wordt gemaakt, hoe de moord is gepleegd. De politie, die in den beginne gepoogd schijnt te hebben, om den verkoop dier blaadjes tegentegaan, heeft daarvan afgezien, omdat het volk begon te morren, en men hier en daar de aanmerking hoorde maken, dat, wanneer in de mindere klassen dergelijke gruwelen plaats vonden, de politie geene maatregelen nam om dergelijke mededeelingen te beletten.

De hertog *de Praslin* bevindt zich thans in de gevangenis van den Luxemburg; hij is geplaatst in hetzelfde vertrek, 't welk voor weinige weken is bewoond geweest door den gewezen Pair *Despans-Cubières* en daarna door den heer *Pellapra*. Het blijkt, dat de heer *de Praslin* werkelijk vergif heeft ingenomen, en wel eene zekere hoeveelheid laudanum. Men heeft hem onmiddelijk tegengiften toegediend, die wel niet zonder uitwerking zijn gebleven, doch den lijder niet geheel hebben hersteld. Het overbrengen van den hertog van zijne woning naar de gevangenis heeft in den vroegen morgen, omstreeks 5 ure, plaats gehad. Hij was zoodanig uitgeput en verzwakt, dat men hem uit het rijtuig heeft moeten dragen. Overigens is dit overbrengen zeer rustig toegegaan, en zonder dat daarbij de menigte op de been is gekomen.

Het schijnt, dat de hertog zijne echtgenoote heeft willen verworgen, doch, ten gevolge van haren tegenstand, tot andere middelen, om zijn misdadig oogmerk te bereiken, heeft moeten overgaan. Men heeft een zijden koord, met eenen schuifknoop voorzien, bij hem gevonden. Wat hij met dat koord voorhad, heeft hij niet kunnen of willen opgeven.

De gewezene gouvernante der kinderen van den hertog *van Praslin* is mede in hechtenis genomen. Het blijkt thans, dat zij eigenlijk *Laure Desportes* genaamd is. Zij houdt vol, dat zij niet alleen van den moord niets heeft geweten, maar ook geen ongeoorloofden omgang met den hertog heeft gehad.

Naar men meldt, zal het lijk van de hertogin *de Praslin*, hetwelk dezen morgen in alle stilte in de kerk der Madelaine is bijgezet, naar Corsica worden overgevoerd. De geneesheeren, met de lijkschouwing belast, hebben bevonden, dat dertig verschillende wonden en kneuzingen aan de vermoorde zijn toegebragt.

— Eenige dagbladen, onder welke het hoofdorgaan van de partij der Legitimisten, zijn dezer dagen door de politie in beslag genomen. Het schijnt, dat de aanmerkingen dier bladen over den moord van de hertogin *de Praslin* aanleiding tot dien maatregel hebben gegeven.

— Brieven uit Bologne van den 14den Augustus behelzen het belangrijke berigt, dat den vorigen dag de oostenrijksche troepen, wel verre van zich in de citadel van Ferrara terugtetrekken, alle toegangen en posten in die stad hebben bezet, met uitzondering alleen van het kwartier, 't welk door den pausselijken Legaat is bewoond, en van de gevangenissen. Het bezetten dier punten had in korten tijd en zeer onverwacht plaats gehad. Op het marktplein van Ferrara stonden geladene stukken geschut, en gedurig trokken patrouilles door de stad, die geheel het voorkomen had, alsof zij door eene vijandelijke magt was ingenomen en bezet. Op de citadel waren aanzienlijke aanvoeren van oorlogsbenoodigdheden gebragt. Over de Po waren op onderscheidene punten schipbruggen gelegd, en men verzekerde, dat meerdere troepen naar Ferrara zouden oprukken.

Deze berigten hebben te Bologne niet weinig spanning en ontevredenheid verwekt. De menigte is voor het paleis van den aldaar residerenden Legaat, den kardinaal *Amat*, te hoop geloopen, die dezelve niet dan met veel moeite in toom heeft kunnen houden.

Te Rome heeft de kardinaal *Feretti* het protest van den kardinaal *Ciacchi*, Legaat van Ferrara, tegen het eerste bezetten dier stad door de oostenrijksche troepen, openlijk doen mededeelen. Dit protest heeft te meer de geestdrift der bevolking opgewekt, daar het bekend was, dat de fransche en oostenrijksche gezanten bij den kardinaal er op hadden aangedrongen, dat dit stuk niet bekend zou worden gemaakt.

De Paus en de kardinaal *Feretti* hebben laatstelijk gezamenlijk eene wandeling door een gedeelte der hoofdstad gemaakt, en zijn bij die gelegenheid door de bevolking met uitbundige geestdrift begroet.

— Den 9den Augustus zijn te Athene de grieksche Kamers door Koning *Otto* met eene korte aanspraak geopend. Z. M. heeft slechts over drie punten eenigermate in het breede uitgeweid, en wel over het geschil met de Porte, de betaling van het halfjaar der engelsche leening, en over de bepalingen, welke het ministerie aan de Kamers zal voordragen, ter verbetering van den financiëlen toestand des Rijks. De voornaamste dier bepalingen zal zijn de goedkeuring der begrooting vóór den aanvang van het dienstjaar, waartoe dezelve behoort, — even als zulks in andere constitutionele Staten gebruikelijk is. Voorts blijkt uit 's Konings aanspraak, dat het geschil met de Porte nog verre is van te zijn bijgelegd.

De Kamers zullen onmiddelijk met de werkzaamheden aanvangen. — Zij zijn geheel in den ministeriëlen zin te zamengesteld. Zelfs de bekende opposanten *Metaxa*, *Maurocordato* zijn niet tot Gedeputeerden benoemd.

— De berigten uit Madrid van den 17den vermelden, dat in den stand van zaken in Spanje weinig of geene verandering was gekomen. De waarschijnlijkheid eener verzoening van Koningin *Isabella* met haren gemaal werd dagelijks minder, en er bleef steeds spraak van eene verandering van het ministerie.

— Heden zijn bij *Tortoni* de 3 pc. renten tegen 76 fr. 72½ gevraagd, en 76 fr. 75 aangeboden. Over het geheel was de omzet van weinig aanbelang.

ZWOLLE, 23 Augustus.

Opmerkelijk is het, hoe veel veenbranden er dit jaar plaats hebben. Alleen in deze provincie telt men er op dit oogenblik niet minder dan vier, waarvan de oudste is die in de Oudleusener-Marke. Deze brand zou reeds in de maand Mei, zoo men zegt, door een paar moedwillige jongens zijn aangestoken, en smeult tot heden onafgebroken voort, doch zal eerstdaags afgegraven worden, om den verderen voortgang tegentegaan.

Voor eenigen tijd is een brand in de Ommerwoeste ontdekt, die al spoedig oversloeg naar de aangrenzende Varsenerwoeste, waar enkele akkers boekweit en oliezaad zijn verbrand. Beide branden zijn thans afgegraven.

Het ergst woedt de brand in de Marke van Arrien, die zich naar de Dedemsvaart uitbreidt, en aldaar reeds aanzienlijke partijen boekweit en drooge turf vernield heeft.

In het Staphorster-Veld eindelijk is, evenzeer door onvoorzigtigheid van turfgravers, die gewoon zijn midden in de veenen vuren aanteleggen, brand ontstaan; doch hier is dadelijk alles in het werk gesteld, om door afgraving het voortgaan van den brand te beletten. Desniettemin wordt de veroorzaakte schade belangrijk genoemd.

In het algemeen moeten de branden in de genoemde marken en veenen reeds eenige duizenden guldens waarde vernield hebben, terwijl de verdere schade niet te berekenen zal zijn, indien de droogte mogt aanhouden, of felle wind het vuur aanwakkert. Zij verwekken onder de naburige bewoners eene groote ongerustheid en tevens drukte. De veenen branden op sommige plaatsen tot op eene aanmerkelijke diepte, zelfs tot op den ondergrond, door, terwijl het graven van afscheidings-greppen, om de groote uitgestrektheid der ontbrande gronden, op eenige der genoemde plaatsen 100 tot 200 landlieden aan het werk houdt.

Behalve deze branden in onze provincie, woedt sedert verscheidene dagen een veenbrand in Oldenburg, in den omtrek van Frisoytha. Ook is, naar men meldt, in de vorige week in Drenthe een brand ontstaan op het veld bij Koekange, een paar uren van Meppel, welken men laatstelijk nog niet meester was; alsmede nabij Zuidwolde, waarbij onder anderen omstreeks 200 korven met bijen moeten verbrand zijn.

'S GRAVENHAGE, 24 Augustus.

Door Z. M. zijn dezer dagen benoemd: tot secretaris der gemeente St. Michielsgestel, *B. Smulders*; tot wethouder der stad Monnikkendam *M. C. Merens*, thans burgemeester der gemeente Landsmeer, ten einde die functien gelijktijdig te bekleeden; tot burgemeester en secretaris der gemeente Twisk *K. Zijp Mz.*; tot burge-

gester der gefîneerde Bunschoten *W. Berkers*, secretaris aldaar, ten einde die functien gelijktijdig te bekleeden; tot secretaris der stad Coevorden *G. H. Woltersom*; tot burgemeester der gemeente Stein *H. Jansen*, en tot secretaris der gemeente Beegden *G. A. W. H. Verheggen*.

Bij onderscheidene koninklijke besluiten zijn benoemd tot ontvangers bij 's Rijks belastingen, te weten: *a.* der accijnsen wegens wijn en binnen- en buitenl. gedist. te Amsterdam, de heer *B. P. Engelbert van Bevervoorde*, thans controleur der 1ste klasse aldaar; *b.* voor de in- en uitg. regten en accijnsen, tevens entreposeur te Deventer, de heer *J. A. van Lanschot Hubrecht*, thans ontvanger der accijnsen te Haarlem; *c.* der accijnsen te Haarlem, de heer *J. Sandberg*, thans ontvanger der directe belastingen en accijnsen te Baarn, Vuursche en Zoest; *d.* der directe belastingen en accijnsen te Baarn, Vuursche en Zoest, vereenigd op den voet van ééne ontvangst, de heer *F. F. van Suchtelen*, thans ontvanger te Millingen; *e.* der directe belastingen, in- en uitg. regten en accijnsen te Terschelling, de heer *P. A. Colombon*, thans surnumerair der belastingen te Amsterdam; *f.* der directe belastingen en accijnsen te Wormerveer, de heer *C. C. Walraven van Riemsdijk*, thans in dezelfde betrekking te Herpen c. a.; *g.* der directe belastingen en accijnsen te Finsterwolde, de heer *W. Luijtjes*, thans in dezelfde betrekking te Scherpenzeel; *h.* der directe belastingen en accijnsen te Scherpenzeel, de heer *Rhijnvis Feith*, thans surnumerair der belastingen te Kampen; *i.* der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Tegelen c. a., de heer *J. H. Sassen*, thans rijks-boekhouder te Sittard; wijders nog tot surnumerairs, als: *a.* der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, jhr. *C. M. de Girard de Mielet van Coehoorn*, thans in dezelfde betrekking bij de registratie; *b.* van de registratie, de heer *S. H. A. van Marle*, te Zutphen.

AMSTERDAM, 23 Augustus.

Naar aanleiding der dispositie van Z. Exc. den minister voor de zaken der hervormde eeredienst enz., in dato 7 Junij l. n°. 5, zijn, in den loop der maanden Junij en Augustus, de godsdienstige israëlitische armenscholen in de provincien Groningen, Vriesland, Drenthe, Overijssel (noordelijk gedeelte) en Limburg geïnspecteerd. Naar men verneemt, heeft de inspecteur, dr. *S. J. Mulder*, bijna overal de scholen in den gewenschten bloei gevonden, en maakt de zaak der godsdienstige beschaving onder onze israëlitische landgenooten snelle vorderingen.

Op vele dier scholen zijn kweekelingen van het Israëlitische Rijks-Seminarium als leeraars geplaatst, en de meesten hunner bepalen zich niet alleen bij het geven van het school-onderrigt, maar beijveren zich, om elken Sabbath het woord Gods in de landstaal te verkondigen, ten einde ook hunnen meer in jaren gevorderden geloofsgenooten van nut te zijn. — De godsdienstige scholen te Willemsoord en Veenhuizen laten mede niets te wenschen overig. In laatstgemelde kolonie bevinden zich (in het eerste gesticht) 100 weezen, waarvan ongeveer de helft den zegen van het onderwijs geniet, terwijl omtrent 300 volwassenen (in het tweede gesticht geplaatst) elken Sabbath- en Feestdag in hunne godsdienstige pligten onderwezen worden. — In de vrije kolonie Willemsoord zijn 16 israëlitische huishoudingen, uitmakende 120 zielen, waaronder 52 kinderen, die de dag- of avondschool met naauwgezetheid bijwonen. (*Amst. Cour.*)

Aan het nederlandsche volk is eene oproeping gedaan, om eene nieuwe hulde toetebrengen aan *Laurens Janszoon Coster*.

In plaats van het standbeeld, dat wij thans van hem op de Groote Markt te Haarlem aanschouwen, en welks geringe kunstwaarde hoogstens evenredig mag geacht worden aan deszelfs vroegere bestemming, om tot versiering te strekken van den Botanischen-Tuin, waar het oorspronkelijk was geplaatst, verlangt men hem, den uitvinder der edele Boekdrukkunst, een standbeeld opterigten zijner waardig, een standbeeld, door de gansche nederlandsche natie uit dankbaarheid hem gewijd.

Maar waarom die hulde thans, daar nog voor weinige jaren het vierde Eeuwfeest der uitvinding met zoo veel luister is gevierd? — Wij gelooven, dat juist het tegenwoordige oogenblik daarvoor gelukkig gekozen is. Wat toch is er na de viering van dat Eeuwfeest gebeurd?

Groot was de naijver, bij de Duitschers door dat Eeuwfeest opgewekt; groot de geestdrift, daardoor bij hen ontstaan, om den strijd over de geboorteplaats des uitvinders weder optevatten. Schier ongeloofelijk zijn de pogingen, door hen met onvermoeiden ijver aangewend, om uit alle schuilhoeken nieuwe bewijsstukken ten voordeele van hunnen *Guttenberg*, *Faust* of *Schöffer* bijeentezoeken, — om door spitsvindige redeneringen het verwarde en tegenstrijdige van de berigten, die voor Straatsburg en Mentz schijnen te getuigen, te verklaren en optelossen; — eindelijk, om door een luiden triumfkreet de onervarenen aan hun goed regt te doen gelooven.

Had de verlevendigde belangstelling velen tot onderzoek gebragt, dat onderzoek bragt ook velen tot de overtuiging van de zwakheid der wapenen, waarmede de strijd voor *Guttenberg*, *Faust* of *Schöffer* werd gevoerd.

In Nederland beantwoordde men de geestdrift der Duitschers niet. Maar, hoezeer in den beginne geen dadelijk deel nemende aan den hevigen strijd, ging men in stilte voort, met naauwgezetheid de waarheid op te sporen. Zonder zich, zoo als vroeger, door bijomstandigheden te laten afleiden, bragt men thans de zaak op een zuiver historiesch terrein over, zich tot een onpartijdig onderzoek en vergelijking der bronnen bepalende. En toen men met de resultaten dezer zuiver geschiedkundige nasporingen zich in den strijd mengde, werd het pleit ten voordeele van *Coster* beslist, en bleken de uit aangevoerde bewijsgronden, hoewel niet overtuigende hen, die vast besloten hadden zich nooit te laten overtuigen, voor deze zelven echter ten eenenmale onwederlegbaar te zijn.

Het eenvoudige verhaal van onzen *Junius*, dat *Coster* uit een onbeduidend toeval het denkbeeld der kunst opvatte; — dat hij den inval kreeg, om losse, uit beukenschors vermaakshalve gesnedene, letters tot woorden zamen te voegen, met inkt te bestrijken en op papier over te drukken, tot spel en leering zijner kleinkinderen; — dat hij, bij het welgelukken van dit speelsche bedrijf, verdere proeven nam, en na lang met de te groote vloeibaarheid van den schrijfinkt geworsteld te hebben, er in slaagde een taaijeren, minder vlakkenden drukinkt te bereiden; — dat hij later zijne losse houten letters voor metalen gegoten letters verwisselde, en eindelijk zoo ver kwam, dat hij geheele bladen en boekwerken drukte, die hij met groot voordeel voor handschriften deed verkoopen, van welke werken *Junius* in de 16de eeuw exemplaren zegt gezien te hebben: — dat verhaal, hetwelk door zijne eenvoudigheid en natuurlijkheid reeds alle blijken van waarachtigheid in zich draagt, is daarenboven thans gebleken in alle opzigten geloofwaardig te zijn, vermits alle bijzonderheden, die de schrijver omtrent *Coster's* leeftijd, rang en bloedverwanten, omtrent zijnen boekbinder *Cornelis*, enz., opteekende, uit authentieke stukken, in deze stad bewaard gebleven, op het volledigst zijn bevestigd, en vermits de boeken, die hij als voortbrengselen van *Coster's* pers verhaalt gezien te hebben, geheel zijn wedergevonden, en niet alleen door het gebrekkige der drukwijze de onmiskenbare sporen dragen van met beweegbare letters gedrukt te zijn, en de vruchten te wezen van eene nog veel jongere, min gevorderde kunst, dan die, welke de stukken voortbragt, die als de vroegste drukwerken van de eerste duitsche persen worden erkend, maar tevens in het onmiskenbare hollandsche karakter der letter, dat zoo zeer van de duitsche letter verschilt, het stellige bewijs van hunnen hollandschen oorsprong opleveren.

Dezelfde blijken van hooge oudheid en ontwijfelbaar hollandschen oorsprong worden gevonden in den *Donatus*, denzelfden, dien de keulsche kronijkschrijver *Ulrich Zell*, leerling van *Guttenberg* zelven, verklaart, dat, uit Holland afkomstig, aan *Guttenberg* het voorbeeld van drukken met losse beweegbare letters gegeven heeft; welk voorbeeld hij later, in vereeniging met zijnen uit Holland gevlugten bloedverwant, den voormaligen bediende van *Coster*, heeft nagevolgd.

Bij deze stellig sprekende bewijzen, behoeft men naauwelijks melding te maken van de meer en meer aan het licht gebragte getuigenissen van zoo vele schrijvers, zoowel duitsche als hollandsche, tijdgenooten van de uitvinding en eerste ontwikkeling der kunst, die allen, onderling vergeleken, in de hoofdpunten met het verhaal van *Junius* overeenstemmen, en dit nader ophelderen en bevestigen; noch van het welbewezen feit, dat hollandsche drukkersgezellen deels vroeger, deels gelijktijdig met hunne duitsche kunstbroeders, de kunst in alle andere landen van Europa hebben ingevoerd en uitgeoefend.

En wat stelden de Duitschers tegen deze afdoende bewijsgronden? De straatsburgsche processtukken, in de vorige eeuw door *Schöpflin* gevonden, maar die de jongste handhaver van *Coster's* eer ontegenzeggelijk heeft aangetoond, niet in het minste betrekking op de drukkunst te hebben; en eenige hoogdravende aankondigingen onder de boeken, door *Schöffer* gedrukt, waarbij deze de eer der uitvinding geheel zich zelven en zijnen schoonvader *Faust* toeëigent, met miskenning der verdiensten van hunnen stadgenoot *Guttenberg*; niettegenstaande de geschiedenis leert, dat *Faust* en *Schöffer* aan de geboorte der kunst zeer zeker vreemd zijn gebleven; — dat de eerste alleen geldschieter, de tweede verbeteraar der kunst is geweest; — terwijl *Guttenberg* zelf, die zonder twijfel vroeger dan deze beiden de drukkunst te Straatsburg en te Mentz heeft uitgeoefend, wel de uitvinding in de onderschriften, achter zijne boeken, heeft geprezen, maar nooit gewaagd heeft zich zelven de eer daarvan toeteschrijven, die *hij* wist, dat den hollandschen *Coster* toekwam.

De toetsing, die deze bewijsgronden der Duitschers in den laatsten tijd hebben ondergaan, heeft hen van alle kracht beroofd. De wapenen onzer tegenstanders zijn verbroken.

De viering van het Eeuwfeest deed den nieuwen strijd ontstaan. Vóór dat een vierde der volgende eeuw is voorbijgegaan, heeft die strijd de eer van onzen *Coster* in nog helderder daglicht gesteld dan te voren. Niet alleen door eigen landgenooten, zelfs door vele geleerde mannen van het overige Europa, die zich met het vraagstuk onledig hielden, wordt ons de eerepalm der overwinning toegekend.

En zouden wij dan nu aan de gedane oproeping geen gehoor geven; — door eene milde bijdrage niet willen toonen, dat wij de Drukkunst als eene der grootste weldaden beschouwen, die aan het menschdom te zijner volmaking zijn geschonken; — dat ons nationaal eergevoel er prijs op stelt, dat die fakkel van verlichting in ons Vaderland voor de gansche wereld is ontstoken, en dat wij daarom onze hulde willen toebrengen aan hem, wiens vernuft uit een alledaagsch toeval een denkbeeld wist op te vatten, dat van zoo groot gevolg geweest is voor de toekomst, en verder wezen zal!

— Op het einde der vorige week waren te Zwolle 172 jongelieden, die als studenten verlangen toegelaten te worden, door de staatscommissie geëxamineerd, en daarvan 124 toegelaten en 48 afgewezen. Bij de mededeeling hiervan voegt een der zwolsche dagbladen het volgende:

„ De wijze, waarop het examen wordt afgenomen, draagt in hooge mate de goedkeuring weg van allen, die zich in de gelegenheid stellen er over te kunnen oordeelen. De voorkomendheid, waarmede de jongelingen, zoo als men het noemt, op hun gemak gezet worden, benevens zelfs den het bedeesdste (?) voorgestelde gedurig gevolgen van dit gebrek, en de ruime tijd, die gelaten wordt voor het schriftelijke gedeelte van het onderzoek, geeft ook den minst vaardige in het mondelings antwoorden, ruimschoots gelegenheid, om natedenken en zijne antwoorden zonder eenige overhaasting opteschrijven.

„ De mate van kundigheden, die van den candidaat gevorderd worden, is met toegevendheid gesteld, en blijft een goed eind beneden datgene, wat, volgens de wet van 1815, met billijkheid kan gevorderd worden; zoodat men gerustelijk mag aannemen, dat er geen wordt afgewezen, die niet werkelijk geheel ongeschikt is om de academische lessen met eenige vrucht te kunnen bijwonen. Meerendeels is ook het oordeel der leden van de Commissie over de geschiktheid der geëxamineerden zeer eenstemmig, zoodat de bepaling van het Kon. Besluit, dat slechts twee afkeurende stemmen genoegzaam zijn om den candidaat aftewijzen, bijna geheel niet behoeft toegepast te worden.

„ Wij willen het rapport, hetwelk de Commissie na afloop van het examen uitbrengt, niet vooruitloopen, maar wij vreezen, dat de klagte over de manier van onderwijs op sommige inrigtingen tot het leeren van Latijn en Grieksch, vooral wat het grondig en oordeelkundig onderwijs der grammaticale beginselen aangaat, in geene geringe mate er door zal bevestigd worden."

— Blijkens het verslag, wegens het Instituut voor Doofstommen te Herlaar, onder St. Michiels-Gestel, over het jaar 1846, beliep het getal der verpleegden, op het einde van dat jaar, 72; waaronder 2, die het kostgeld geheel, en elf, die het gedeeltelijk betaalden. In dat jaar hebben 5 kweekelingen, wier leertijd afgeloopen was, het gesticht verlaten. Het aantal der contribuerende leden bedroeg 848. Het gesticht geniet een subsidie uit de provinciale kas, en staat onder het toevoorzigt van de hoog-eerw. heeren *den Dubbelden*, bisschop van Emaus, en *van Hooydonk*, bisschop van Dardanie.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 24 Augustus. Den 23sten dezer zijn in Texel binnengekomen het schip *Christiaan VIII*, kapt. Nielsen van Batavia, Koster van Cardiff, Pearson, Hall en M'Leish, alle 3 (st.) en Lee, alle 4 van Londen, Kearsley van Hartlepool, Hobma en Bakker, beide van Newcastle en Risting van Hammerfest, en uitgezeild Boswijk naar Havre; de wind n. n. w. tot n. o.

Den 21sten dezer zijn in het Vlie binnengekomen A. H. Oldenburger van Newcastle, Broekema van Petersburg, Arfvidsson van Riga, Pronk van Memel, A. A. Oldenburger van Koningsbergen, Kuyper van Stettin, Voogd van Krageroe en Savert (st.) van Hamburg.

Den 15den dezer is in de Buitengronden van Ameland vervallen, doch met assistentie ter reede gebragt het schip *Prins Carl*, kapt. Edman, van Petersburg naar Amsterdam.

Den 19den dezer is op de hoogte van Schouwen gepraaid het schip *Astrea*, kapt. de Lang, van Amsterdam naar Suriname.

Te Harlingen zijn aangekomen Oldenburger van Newcastle, Pronk van Memel, Bart, Visser en de Boer, alle 3 uit Noorwegen en Tent van Bremen. Te Zoltkamp Swart; te Delfzijl Stenger, Schee, Schreuder, Dijkstra, Sterenborg, de Jong, Weits en Arends, alle 9 uit Noorwegen en Post van Dantzig. Te Termunterzijl Jonker, Dik, Buining en Wilkens, alle 4 uit Noorwegen. Te Middelburg Shaw van Seaham en Embleton van Sunderland. Te Vlissingen Govaerts van Newjork, Callum van Londen, Jansen van Hull, Hipple van Sunderland, Kerkhoven, Kruger en Steffen, alle 3 van Archangel. Te Suriname Z. M. transportschip DORDRECHT, luit. Modera van Vlissingen, de schepen *Sophia Maria*, kapt. S. Nielsen en *Elisa*, kapt. Sipkes Fz., beide van Amsterdam en *Susanna*, kapt. Visser van Rotterdam.

FONDSEN EN BEURSTIJDINGEN.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 24 *Augustus.*

	p. t.				geb
NEDERL. Werk. Schuld	2½	56	à	½	56¼
„ „ „	3	68¼	„	69	68⅝
„ „ „ resc.	3		„		
„ „ „	4	88	„	½	$88\frac{7}{16}$
„ Oost. Ind. Leen.	4	88	„	½	88¼
„ Am. Synd.	3½	86¼	„	¾	86½
„ Handelmaatsch.	4½	169¾	„	170	169¾
„ Holl. Spoorw.		101	„	¾	101½
„ Rijn „	4½		„		
„ Aand. Haarl. Meer	4		„		
ENGELAND. Gecons.	3		„		
FRANKRIJK. Inschr. grootb.	3		„		
RUSLAND. Obl. bij *Hope en C.*	5	105¾	„	106	105⅞
„ „ „ 1828/29	5	104¾	„	105¼	105
„ „ Amst. 1831	5	96¼	„	¾	96½
„ leen. 1840	4	89¾	„	90	89⅞
„ inschr. *Stieglitz*	4	89¼	„	½	89⅜
„ „ grootb.	6	68¾	„	69	68⅞
„ Certific.	6	70½	„	71	70¾
„ negot. Hamburg	5		„		
POLEN. Aand. 1829 *f* 300:—			„		
„ „ 1835 *f* 500:—		142	„	143½	143
„ Oblig.	4		„		
PORTUGAL. Negot. Londen	3	26¾	„	27¼	27
„ „ „	4	27	„	¾	$27\frac{9}{16}$
„ Binnenl.	5	22¼	„	¾	22½
SPANJE. Negot. Londen 1834	5	16	„	¼	16⅛
„ „ onbep. St.	5	14¾	„	15¼	15⅛
„ Coupons		13¼	„	¾	13½
„ negot. Londen 1842	3	32	„	½	32¼
„ Binnenl. Schuld	3	24	„	¼	24⅛
OOSTENRIJK. Ween. Bank *Goll*	5		„		
„ „ „ „	4		„		
„ Metalieken	5	102¾	„	103	$102\frac{13}{16}$
„ „ neg. Londen	5		„		
„ „	2½	52½	„	53	52¾
NIEUW GRENADA. Negot. Londen.	1		„		
VENEZUELA. Negot. Londen	2	17¼	„	¾	17½
MEXICO. Negot. Londen	5		„		
LOUISIANA bij *Hope en C.*	5		„		
Geld op Beleening		3¾	„	4	
dito op Prolongatie		4	„		

Oostenrijk Loten neg. 12 m. 1834, 942. Griekenland neg. Londen 5⅛. Brazilie neg. van 1824, 87¾.

De markt in binnenl. fondsen was heden in 't begin der beurs flaauwer dan gisteren; de 2½ pc. $56\frac{1}{16}$; *de 3 pc.* $68\frac{13}{16}$; *de 4 pc.* 88⅛; *doch dezelve is williger gebleven. Van buitenl. zijn Portug. en Spaansche eerst lager verhandeld, doch ten slotte hooger gebleven.*

MADRID, 17 Augustus. De 5 pc. 17¾; de 3 pc. 26¾; Coup. 15.

BERLIJN, 21 Augustus. De 4 pc. Russen bij *Hope* 95; dito bij *Stieglitz* 94⅜.

FRANKFORT, 22 Augustus. Metall. 106⅜. De 2½ pc. Ned. 56⅛. De 3 pc. Spaans. binnenl. 24⅜.

LONDEN, 21 Augustus. Cons. 87¼. De 2½ pc. Ned. 56¼; dito 4 pc. 89¼. Mexico 18½. Ard. 20¼. De 3 pc. Spaans. 30¼. De 4 pc. Portug. 27½.

PARIJS, 22 Augustus. De 3 pc. ult. 76,75, bij *Tortoni*.

ANTWERPEN, 21 Augustus. Ardoins 15⅞; de 3 pc. binnl. 24⅞.

MARKTBERIGTEN.

'S HERTOGENBOSCH, 21 Augustus. *Rogge* nieuwe *f* 7,25 à *f* 8,15. *Boekweit* nieuwe *f* 8 à *f* 9,35. *Haver* nieuwe *f* 3,50. *Aardappelen* *f* 1,70 à *f* 2,50.

ROTTERDAM, 23 Augustus. *Tarwe*: Zeeuws., Vlaams. en Overm. tot dalende prijzen, met zeer trage koopers; goede en puike nieuwe *f* 11,25 à *f* 13; mindere *f* 10 à *f* 11; jarige *f* 13 à *f* 16; Poolsche en roode bij uitslijting tot verlaagde prijzen: 152 p. witbonte Poolsche *f* 435, *f* 440; 155 p. puike dito *f* 460; 157, 158 p. Odessa Poolsche *f* 400; 145 p. Egyptische *f* 200; 160 p. n. Kleefsche *f* 360, *f* 375; 162, 164 p. hooglandsche dito *f* 390, *f* 400; 158, 160, 162 p. n. bovenl. *f* 350, *f* 360, *f* 365. In veiling: 158 p. Cubanca *f* 270; 150 p. Pommers. *f* 300; 151 p. Turksche *f* 220, *f* 224; 158, 162 p. n. Rijn *f* 350, *f* 370; 156 p. dito hooge Rijn *f* 340. — *Rogge*: nieuwe Overm., Zeeuwsche en Vlaamsche, weinig aan en 50 à 60 cents hooger, *f* 7,80 à *f* 9; buitenl. mede iets hooger: 148 p. Amerikaans. *f* 230, *f* 240; 142 p. Archangel *f* 225, *f* 228; 141 p. Riga *f* 220; 142 p. Riga Poolsche *f* 227; 142 p. Coursche *f* 230, *f* 244; 146 p. Varna *f* 215; 147 p. n. Overijsselsche *f* 250. In veiling: 140 p. Odessa *f* 196; 148 p. Amerikaansche *f* 237. — *Gerst* weder 30 cents lager; Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. winter *f* 5,80 à *f* 6,40; dito Zomer *f* 5,50 à *f* 6,10. — *Haver*: jar. Zeeuws. en inlandsche korte *f* 4,80 à *f* 5,50; dito lange *f* 4 à *f* 5; nieuwe *f* 4 à *f* 4,50. — *Boekweit*, op 140 p.: nieuwe Noord-Brab. *f* 281, *f* 290; Holsteinsche *f* 235, *f* 240, *f* 245; oude dito *f* 220, *f* 225; Fransche *f* 180, *f* 210. — *Koolzaad* duurder betaald; puik Zeeuwsch, Vlaamsch en Overmaasch van 62½ tot 64½ £ vl.; minder kwaliteit en Flakk. van 60 tot 62 £ vl.

202de KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.
Trekking der vijfde Klasse.

27ste Lijst. Geene.

28ste Lijst. N°. 4377, een prijs van *f* 1500. N°. 5469, een prijs van *f* 1000.

*** MEDEMBLIK, 17 Augustus. Heden had alhier de van wege het stedelijk bestuur aangekondigde harddraverij plaats. Van de 16 mededingende paarden heeft de zwarte ruin *Morra*, van den heer *H. T. Kranenborg*, uit Amsterdam, den prijs behaald, bestaande in een zilveren trekpot, dito melkkan en kristallen suikermandje met zilveren hengsel en voetstuk; terwijl aan een anderen zwarten ruin, *de Wolfridus*, van denzelfden eigenaar, een zilveren tabakskomfoor voor premie werd toegewezen. Beide deze paarden hadden den pikeur *A. Houtman* tot berijder. Groot was het aantal toeschouwers, van hier en elders zamengekomen, om aan dit zoo nationale volksvermaak deel te nemen, hetwelk, door het fraaiste weder begunstigd, in de beste orde is afgeloopen,

---

*** TER HEIDE AAN ZEE, 22 Augustus 1847. Waarde Landgenooten! de nieuwe vereenigde commissie gezien hebbende dat de vischpink *Terheidens Hoop*, hoe gunstig het ook moge gaan, met de visscherij niet genoegzaam is om in de behoeften van zoo vele werkelooze visschers en vischverkoopers te kunnen voorzien, acht het daarom als hoogst noodzakelijk en van het grootste belang voor Ter Heide, het oprigten eener tweede Reederij, en noodigen daartoe hunne edele landgenooten uit tot het bijeenbrengen van een kapitaal, groot 1300 guldens, verdeeld in dertien aandeelen, tegen drie pc. renten ten honderd; moge de commissie daartoe de gunstige medewerking zoo als de vroegere ondervinden, om alzoo de visscherij, die op Ter Heide aanmerkelijk begint te herleven, tot hare vroegere welstand en luister te zien teruggebragt.

Wie der edele landgenooten gezind is dit zoo heilzame en weldadige doel tot stand te helpen brengen, kan van de personen dezer commissie nadere informatien bekomen bij den wel-ed. achtbaren heer burgemeester van Monster en bij den wel-eerw. heer den predikant van Ter Heide, en tot het volteekenen dezer som bij den heer *P. E. van Stade*, aan het Bureau van het Haagsche Dagblad, in de Torenstraat, wijk D, n°. 419, en bij den heer *J. H. Koelink*, Apothekar, in het lage Westeinde, wijk D., n°. 24, te 's Hage, als ook bij den heer *Ads. Zeeman*, Boekhouder der Reederij te Ter Heide aan Zee, waar ook tevens gelegenheid is voor diegenen die door blijken van christelijke liefdadigheid deze Reederij gelieven te ondersteunen en tot stand te brengen en nadere inlichtingen, deze Reederij betreffende, zijn te bekomen.

Gedaan namens de commissie, den 22sten Augustus 1847.

De Boekhouder voornoemd,
ADs. ZEEMAN.
M. VAN ALIMBURG, Directeur.

*** Op heden heeft de ondergeteekende, aan al de Heeren Leden van de Broederschap der Notarissen in Nederland, per Post *gefrankeerd*, verzonden het No. 8 van het CORRESPONDENTIEBLAD. Zij, aan wie dit niet mogt bezorgd worden, gelieven hiervan onmiddelijk berigt te geven aan BRUNO TIDEMAN,
Amsterdam, Algemeen Secretaris van de Broe-
24 *Augustus* 1847. derschap voornoemd.

*** Bij den Boekhandelaar P. N. VAN KAMPEN, te Amsterdam, is 1° Augustus van de pers gekomen:

I.

GEDENKSCHRIFTEN VAN EENE KAMENIER,

NAAR HET ENGELSCH VAN

DE GRAVIN *VAN BLESSINGTON*.

Drie Deelen compleet, met Vignet, *f* 7,80.

Ieder die „*de Gouvernante*" van dezelfde Schrijfster gelezen heeft, zal zeker ook begeerig zijn, met hare „*Kamenier*" kennis te maken. De bevallige, onderhoudende en geestvolle schrijfwijze van Lady BLESSINGTON is overbekend.

Van dezelfde Schrijfster zag vroeger bij den Uitgever het licht:

'SLEVENS LOTERIJ.

Een Verhaal. Een Deel, met Vignet, *f* 2,60.

II.

DE HERVORMING,

VOORNAMELIJK IN DUITSCHLAND,
IN HAAR ONTSTAAN, HARE ONTWIKKELING, UITBREIDING EN VESTIGING.

EEN VOLKSBOEK,

NAAR HET HOOGDUITSCH VAN

Dr. *PH. MARHEINEKE*.

MET AANTEEKENINGEN, EN EEN VERVOLG BEHELZENDE:

DE HERVORMING IN NEDERLAND,

DOOR

***E. B. SWALUE*,**

PREDIKANT TE GOES.

Prijs *f* 1,25; bij twaalftallen, ter verspreiding, *f* 1,—.

*** Getrouwd:

J. A. J. ESSER,
Oost-Indiesch Ambtenaar, en
Jonkvrouwe T. E. BOWIER.

Op *den Huize* COUDEWATER, bij *'s Hertogenbosch*, den 21sten Augustus 1847.

*** Getrouwd:

BROEK IN WATERLAND, J. W. LEM
22 Augustus 1847. en
M. BAKKER.

Familie, Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene voor bijzondere kennisgeving aan te merken.

*** Getrouwd:

NIEUWENDAM, D. R. LOEFF,
den 22sten Augustus van *Koudekerke*, en
1847. A. PONGER, Wed. *H. de Boer*,
van *Nieuwendam*.

*** Te SNEEK is den 18den Augustus 1847 voorspoedig van eenen ZOON bevallen, *J. NOIJON*, geb. *WOUTERS*.

*** Heden beviel van een' ZOON, *A. J. A. LULOFS*, geb. Baronnesse *VAN MULERT TOT DE LEEMCULE*. Eenige kennisgeving.

HARDINXVELD, 18 Augustus 1847.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, Vrouwe *MARIJ ANN DE JONGH*, geliefde Echtgenoote van W. L. VAN HOIJTEMA.

UTRECHT, 18 Augustus 1847.

*** CLEVE, 19 Augustus 1847. Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *M. J. DRABBE*, geb. *SAUTIJN SCHOVEL*.

*** Mijne geliefde Echtgenoot *LUBBERTHA MATTHIA SCHUKKING*, beviel heden voorspoedig van een' welgeschapen ZOON.

ASSEN, L. OLDENHUIS GRATAMA.
19 Augustus 1847. Algemeene kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' welgeschapen ZOON, *FRANCINA ALVAREZ*, geliefde Echtgenoot van N. J. KAMPERDIJK.

UTRECHT, 19 Augustus 1847.

*** ASSEN, 20 Augustus 1847. Heden beviel zeer voorspoedig van eene DOCHTER, Vrouwe *C. A. H. KEISER*, *CLOETE*.

*** Bevallen van eene DOCHTER, *A. WILBRENNINCK*, geb. *PARKER*.

ZUTPHEN, 21 Augustus 1847.

*** Op den 22sten Augustus 1847 is te DOORN van een' ZOON bevallen, Vrouwe *C.* Baronesse *VAN LYNDEN*, geboren *MELVIL*.

*** Heden namiddag verloste zeer voorspoedig van eenen *dooden* ZOON, *G. PONDMAN*, geliefde Echtgenoot van TIJS NOOMEN JANSZ.

ZAANDAM, 22 Augustus 1847.
Algemeene kennisgeving.

*** EIJBERGEN, 16 Augustus 1847. Onze geliefde Vader en Behuwd-Vader DERK WILLEM SMITS, Gepensioneerd Griffier van het voormalig Vredegeregt des Kantons Eijbergen, en Winkelier, overleed heden, in den gezegenden ouderdom van ruim 77 jaren, na spoedig toegenomen verval van krachten. J. G. SMITS.
J. TRIP.

*** Heden morgen behaagde het God tot zich te nemen mijn dierbaren Echtgenoot, den Heer CHRISTIAAN PIETERSEN, na een langdurig lijden, in den ouderdom van ruim 71 jaren.

AMSTERDAM, Wed. C. PIETERSEN,
16 Augustus 1847. A. S. F. THAARUP.

*** Heden overleed alhier, in den ouderdom van 52 jaren, onze innig geliefde Zuster, LIDIA TEN HOVE VAN DER SOUW.

OLDENZAAL, 19 Augustus 1847.
H. VAN ROOKHUIZEN VAN DER SOUW,
mede uit naam mijner Zuster.

*** Heden overleed mijne geliefde Echtgenoote PAULINA CHRISTINA GIJSBERTI HODENPIJL, in den ouderdom van 37 jaren, mij nalatende 10 Kinderen, de meesten te jong om de grootheid van ons verlies te kunnen beseffen. DOMINICUS DOOM.

EERBEEK, 20 Augustus 1847.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na een langdurend en smartvol lijden, mijne dierbare Echtgenoote, MARGARITHA CHARLOTTE FAVRI, in den ouderdom van ruim 55 jaren, waarvan ik 21 jaren met haar, door den gelukkigsten Echt, was verbonden. Zwaar treft mij deze slag! Het vertrouwen op den Almagtigen schenke mij kracht, om deze zware beproeving te dragen, met eene hope om eenmaal elkander weder te zien. A. SJOENIS,
WAVERVEEN, Predikant.
den 20sten Augustus 1847.

*** Na eene korte doch hevige ongesteldheid overleed heden morgen, tot onze innige droefheid, onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder MARIA DE HAAS, Weduwe *Cornelis Avis*, in den ouderdom van ruim zeven en zestig jaren. C. AVIS Cz.,
Uit aller Naam.

WESTZAAN, 21 Augustus 1847.

*** Heden overleed, in den ouderdom van circa 81 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder ALETTA VAN DER ZEE, Weduwe van *Evert Korthals*.

BENNEBROEK, W. A. KORTHALS,
21 Augustus 1847. *Uit aller Naam.*

*** Heden overleed alhier, aan een langzaam verval van krachten, in den ouderdom van ruim 80 jaren, de Wel-Ed. Geb. Gestr. Heer Mr. JAN MEULMAN, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Oud-Baljuw der Stad en Lande van Woerden, Dijkgraaf van het Groot-Waterschap van dien naam, Kaniobregter a daar, enz.

Den *Huize* BATENSTEIN, den 22sten Augustus 1847.

*** Op den 22sten Augustus 1847 overleed te 's GRAVENHAGE, aan een langzaam verval van krachten, MARIA GEERTRUIDA HERMINA DE KEMPENAER, in den ouderdom van ruim 77 jaren.

*** Nachdem die Eheleute Spediteur EGBERT MEULMANN, zu Nordhorn, die hinsichtlich ihrer Solvenz entstandenen Zweifel nicht zu beseitigen vermocht haben, vielmehr deren Ueberschuldung als zweifellos sich herausgestellt hat, und dem gemäss unter Anlegung des General Arrestes der Concurs uber deren Vermögen erkannt ist, so werden alle diejenigen, welche dingliche oder persönliche Ansprüche an der genannten Spediteur *Meulmann*, zu Nordhorn, und dessen Ehefrau begründen zu können vermeinen, hiedurch aufgefordert, solche in dem auf

Freitag den 29ten October, morgens 11 uhr,

auf Fürstlicher Amtsstube hiemit anberaumten Protessionstermine anzumelden und klar zu machen, als sie widrigenfalls damit von der vorhandenen Masse ausgeschlossen werden sollen.

Sodann werden diejenigen, welche den Eheleuten *E. Meulmann*, zu Nordhorn, etwas verschulden sollten, vor Auszahlungen an diese hiemit gewarnt, bei strafe doppelter Zahlung.

Decretum Neuenhaus, den 17ten August 1847.
Standesherrliches Fürstlich Bentheimsches Amt.,
KOCH.

*** De COUPONS van de *Obligatien* in de *Negotiatie* tot aanleg van eenen Straatweg, tusschen de Posterij *de Klomp* en *het Ingensche Veer*, verschijnende 1 September 1847, voor zoo verre die niet à 4½ pCt. door de Staten der Provincie Utrecht zijn gegarandeerd, zullen worden betaald ten Kantore van den Notaris STEVENS, te Utrecht, tegen 2½ ten honderd van het in de Obligatien vermelde kapitaal.

*** De Heeren HOPE & CIE., te Amsterdam, adverteren, dat op den 1sten September 1847 en vervolgens, ten Kantore van de Kassiers SWARTH & SCHELLWALD, zal gevaceerd worden ter betaling van de alsdan verschijnende Interest-Coupons der *Russische Geldleening* van de jaren 1828 en 1829.

De Heeren HOPE & CIE., te Amsterdam, adverteren wijders, dat door den Notaris Mr. J. COMMELIN, in tegenwoordigheid van Getuigen, zijn ***UITGELOOT***, om op 1°. September 1847 te worden afgelost:

VIER HONDERD DRIE EN DERTIG
OBLIGATIËN der *Russische Geldleening*
van A°. 1828, genummerd:

14172	6982	14798	700	5089	7599	4086	16381
5517	5846	4006	16633	16993	13517	2874	3433
15341	9489	11319	70	14818	14195	12144	4711
17383	13597	8401	14265	12324	16196	4783	13694
5504	17354	11998	6262	9564	2275	10742	14528
3147	9226	14411	5595	3458	365	14998	15484
1097	1438	17683	8856	9697	8361	10707	11194
8248	11974	6652	1331	5111	17177	8408	7683
6613	2216	16357	1891	10463	1132	1101	11486
9342	9524	12662	3836	15532	6022	16913	11832
321	17824	1127	16999	17240	13448	285	3842
5923	14366	16657	12443	6191	5838	10259	15574
2500	17584	8992	14809	10487	2735	709	9069
4305	2040	5819	8905	161	5712	481	11372
4027	10028	905	3584	6484	11884	3230	101
13310	6160	9959	1748	13465	9223	16517	14274
14947	12723	377	9016	6287	8484	524	12608
13576	4972	419	6689	9655	15202	12954	6400
7493	14266	11252	6015	849	7883	11089	5862
2118	15814	13344	17034	12023	17502	6970	13702
5863	8526	16458	1554	3887	1017	632	4241
12826	11809	10426	573	8803	17959	1919	12380
248	954	5510	8912	14494	14668	2080	3632
7765	1071	6807	15677	17852	2057	578	5644
3335	7899	7331	13452	16344	8369	6768	12673
17499	1337	8209	12874	10926	17838	9289	4150
5994	10077	1907	9483	8835	11003	1217	16073
14095	16649	6124	15924	6929	11875	3113	17764
1917	16675	13823	12213	16714	15187	2348	15769
16232	3331	10070	16694	8293	6611	16725	8916
3525	2058	4449	13050	5922	4498	15347	9435
16279	14684	17028	13936	8190	6038	9569	16990
10925	380	2258	8847	17768	3016	7728	15811
7337	15447	12590	15718	4898	9610	6635	565
9115	13009	7007	8264	16587	7858	11655	13586
8228	14558	15469	15296	16470	692	16604	12793
3769	5661	12877	8613	7084	13650	8955	17406
242	17791	5526	9316	3475	10148	17706	16473
210	13327	11105	9598	10162	1027	2217	12049
4539	13348	15918	17652	3704	15671	8647	7031
9807	14363	11687	8761	6126	8981	12747	17484
13263	5045	16059	5110	727	6560	1126	15971
2727	13533	8553	13613	6009	15933	7830	11738
10535	17054	13691	8773	5512	12554	13867	12330
8750	3245	5997	1616	2684	14906	17385	11357
9485	9253	4343	14156	3588	7614	13302	12985
3824	5315	12846	17679	12346	7205	12117	6470
2745	13796	10156	2813	7598	6245	7698	7082
13878	11171	3214	2789	2166	7691	17493	2447
15216	10071	16602	1275	15023	5767	1272	4834
17099	3867	13278	4509	7530	3667	7020	16766
6734	864	13119	11039	8585	11454	5837	12278
7033	489	13407	13508	2790	14395	2783	11295
6668	2379	17419	4536	3105	11400	12704	5288
5466							

VIJF HONDERD VIJFTIG OBLIGATIËN der *Russische Geldleening* van A°. 1829, genummerd:

27748	29659	24748	25903	39275	38738	30103	39531
29487	36569	41427	31198	32260	22418	34066	24101
36860	29935	21438	20856	29511	28532	28568	36041
22770	19344	34099	31619	28555	20107	29771	26708
27024	32949	36307	33562	34217	30982	35885	22900
41912	22475	40007	35759	36746	40014	28983	24352
18763	40778	31559	19779	29064	39933	29166	32953
18100	35512	27073	28932	28778	19266	26417	29305
36646	34286	19837	27225	22036	18557	35466	23626
30257	26447	32174	34604	40020	23980	32243	35532
21609	22787	20000	28726	23187	35481	33067	39644
38422	41684	38575	32504	31234	22269	33852	21885
35202	39918	18690	35632	31475	38425	27457	29809
25983	27992	26727	21429	20053	26644	39422	40720
40324	27232	22546	40705	26080	31465	19346	26042
31718	28824	19932	22540	41149	26952	32290	33506
29972	37434	21212	28696	38924	36012	22351	36078
40808	27030	34309	33791	27703	28553	21265	31967
19178	28533	28837	28659	35068	41126	37239	37416
38157	28743	21104	26925	18660	27097	35302	22660
35034	31689	40991	21922	24416	28021	18518	32023
23860	38268	24688	26587	37942	23081	21818	28690
22820	34634	18183	28904	20786	27054	31909	31841
25255	21732	18681	27018	33962	40752	41756	40883
19584	30080	22476	41542	27839	38984	29422	19028
20444	19308	24280	26744	34418	32975	39783	32348
18647	25844	37528	32049	18161	30008	21194	27231
24485	33980	33469	29870	20992	39710	31834	18986
40253	19012	27431	20613	19822	40183	26753	20254
41867	35230	35039	39831	29782	27917	41178	41655
28462	29276	23400	19239	20223	41592	31792	23485
38235	23470	34763	37141	18890	41735	37116	21724
32812	21870	26989	26407	20191	31161	41996	34597
21586	33162	30503	38553	37940	25350	33190	21588
39210	22884	25325	31931	40519	40419	24014	20825
26247	26204	25272	39527	32064	37444	24481	27821
22749	41862	41058	28664	19319	36571	27149	37797
23975	20983	30838	26372	31981	33124	21056	41807
27789	24892	31200	21243	30001	35343	31436	28090
31915	18774	33047	34807	39374	38599	27478	19828
25344	22755	21303	24464	23874	35005	26683	25375
33633	27393	21847	40459	22201	41842	26114	24293
19852	18295	37707	38509	25175	30132	38792	37780
21632	29438	21787	28809	30434	35742	38463	23058
26596	19013	35526	21508	27714	38999	40450	38528
40817	34344	32746	29279	19658	41724	21121	30856
19513	25265	34928	34631	36405	39283	33529	35634
26931	36975	33818	24886	19004	31419	40220	30312
19402	25014	20563	39810	24148	24406	32002	32267
33756	28161	20751	37826	19008	34741	25061	33081
41913	35617	23411	41511	27697	39740	18237	34119
27111	32106	30531	35244	35555	39331	36120	24389
41392	41491	27186	19300	18344	38903	27048	21006
35300	23525	19236	21497	37437	21251	25385	32240
40370	39872	33999	20582	19255	32482	22725	38624
33003	27990	18502	38785	40089	26971	24213	34891
23984	24025	41618	21200	25861	20668	33392	40824
30011	24314	27381	39866	23933	18953	26278	32565
28552	25750	31195	36144	29904	34402	36764	41642
18559	22465	39068	34288	31064	41345	30070	40446
28193	27023	40168	21854	19716	35278	32219	32208
34603	39256	27783	31833	40627	18494	37207	20800
33188	29944	38585	19145	19315	41441	18296	22177
37928	39279	38704	37573	19448	32519	25247	33640
18509	34688	19626	26878	26172	33737	30920	30650
36535	18945	30837	22885	18950	23905	26333	28737
25290	36939	19884	31417	32021	39937	23882	21967
18343	33692	21638	33309	28544	36730	36706	22876
34218	38815	31737	39346	18078	22090		

te zamen 983 Obligatiën, ieder van Duizend Gulden Kapitaal, die door de Kassiers SWARTH & SCHELLWALD, op den 1sten September 1847 en vervolgens, zullen worden betaald, tegen overlevering van de Obligatiën en derzelver onverschenen Coupons. Op voornoemde negen honderd drie en tachtig Obligatiën zal dus 1°. September 1847 het genot van Interest ophouden.

, **CONTRACTEN VAN OVERLEVING N°. 3 EN 5.**

Ten Kantore van den Makelaar J. H. BRINKMAN, te Haarlem, zal op Woensdag den 18den Augustus 1847, tot en met de laatsten Woensdag der maand Januarij 1848, des voormiddags van 10 tot 1 ure, worden gevaceerd tot betaling van EEN JAAR UITDEELING, verschenen primo Januarij 1808. De geïntresseerden worden verzocht het jaar van overlijden en de Attestatien intevullen; zullende, na expiratie van den gestelden termijn, geene betalingen over dat jaar meer kunnen geschieden, maar de onafgehaalde portien gehouden worden aan het Contract te zijn vervallen.

, De ondergeteekende heeft de eer aan Ouders en Voogden de KOSTSCHOOL aantebevelen, welke met het Koninklijk Athenæum te Maastricht verbonden is, waarbij thans eene Inrigting tot opleiding voor Handel en Nijverheid gevoegd wordt. Men betaalt voor Kost en Inwoning *f* 240 in het jaar. F. ALARD,
Leeraar der Fransche Taal bij het Athenæum.

, Als GOUVERNEUR INTERNE of EXTERNE, wenscht in betrekking te komen een *Doctor in de Letteren*, die zich door het Onderwijzen *der oude en moderne Talen enz.*, en inzonderheid door de *opleiding tot de Hoogeschool*, voordeelig heeft bekend gemaakt. Adres Lett. X., *franco*, bij de ERVEN THIERY & MENSING, Boekhandelaars te 's Hage.

, **MAATSCHAPPIJ VAN WELDADIGHEID.**

Tot vervulling van den opengekomen POST van GENEES-, HEEL- en VROEDMEESTER, in de gewone Kolonien te *Frederiksoord*, waaraan verbonden is eene jaarwedde van *f* 700.—, met eene jaarlijksche toelage van *f* 300. , voor het houden van een Paard, benevens vrije Woning en Tuin, worden degenen, welke daartoe geschikt en genegen zijn, uitgenoodigd om zich, voor of op den 15den September 1847, in *persoon* of bij *vrachtvrije* Brieven, te wenden tot de Permanente Commissie der Maatschappij, onder overlegging van een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, afgegeven door het Bestuur hunner woonplaats, mitsgaders van de noodige bewijzen van bekwaamheid.

De Sollicitanten zullen ten minste een examen van Plattelands Heelmeester moeten hebben afgelegd, *doch zullen bij voorkeur zij die den graad van Med. Doctor bekleeden in aanmerking worden genomen.*

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij de Permanente Commissie der Maatschappij voornoemd, waarvan de Bureaux gevestigd zijn te 's Gravenhage, Oude Molstraat, Wijk E., N°. 202.

's Gravenhage, den 23sten Augustus 1847.

De Permanente Commissie der Maatschappij voornoemd,
VAN HOORN VAN BURGH.

, Een *Genees-, Heel- en Verloskundige* wenscht zich ten Platten Lande in eene der Provincien van dit Rijk te vestigen, en hiertoe van een zijner Kunstbroeders de PRAKTIJK overtenemen, tegen het volgende voorjaar. Iemand genegen zijnde hierover in onderhandeling te treden, gelieve zich met *franco* Brieven, onder Letters Q. L., te adresseren bij de Boekverkoopers MARLOF EN ZOON, Rok-in, N°. 126, te Amsterdam.

, Een JONG MENSCH, als *Apotheker* geëxamineerd, Protestantsch, wenscht zich tegen November of terstond geplaatst te zien, in eene Affaire waar veelvuldige gelegenheid is tot het vervaardigen van Chemische en Pharmaceutische Praeparaten, tegen genot van Kost en Inwoning. Adres onder Letter M, bij den Boekhandelaar H. SPANJAARD, te Steenwijk. Brieven *franco*.

, Bij een Heel- en Verloskundige wordt ten spoedigsten gevraagd een APOTHECARS BEDIENDE. Adres met *franco* Brieven, onder Letter W., bij K. WARBURG, Boekh. te Zaandam.

, Men verlangt op een Landgoed in Gelderland een Persoon, beneden de 40 jaren oud, van een gezond en sterk gestel en de Protestantsche Godsdienst, welke Praktische kennis bezit van den *Landbouw*, de *Runder- en Schapenteelt*, om als BOUWMEESTER en OPZIGTER over Werklieden te worden aangesteld. Alleen zoodanige, welke voldoende bewijzen kunnen overleggen van bekwaamheid, eerlijkheid en onberispelijk gedrag, zullen in aanmerking komen. Men vervoege zich liefst in *persoon* of met *vrachtvrije* Brieven, onder Letter G., bij den Boekhandelaar G. VAN ELDIK THIEME, te Arnhem.

, **AANVRAGE OM EENE SECONDANTE.**

In een bloeijend Instituut voor Jonge Jufvrouwen, verlangt men zoo spoedig mogelijk eene SECONDANTE, vooral in staat de Engelsche Taal grondig te onderwijzen. Bij een aangenaam huisselijk verkeer, kan men op billijk salaris rekenen. Brieven *franco*, Letter O, aan de Boekhandelaren J. NOMAN en ZOON, te Zalt-Bommel.

, Men verlangt een ongehuwd Persoon, welke de geschiktheid heeft om als KAPELMEESTER bij een Korps *Hoornblazers* te fungeren. Het Traktement 's maands zal bedragen *f* 31, behalve de Emolumenten, enz.; diegenen welke hiertoe inclineren, zullen een Examen, ten hunnen koste, bij eenen Kapelmeester moeten afleggen. Brieven *franco*. Adres de Boekhandelaars de GEBROEDERS ABRAHAMS, te Middelburg, onder de Letter Z.

, Er wordt gevraagd, om met Februarij 1848 in dienst te treden, een ongehuwd Protestantsch TUINMAN, tusschen 24 en 35 jaren oud. Reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder overlegging van de gunstigste getuigschriften omtrent eerlijkheid, ijver, kunde in alle de vakken der Tuinkunst en goed gedrag, onder Lett. F, aan het Postkantoor te Dokkum.

, Eene JUFVROUW, van fatsoenlijke Familie en van de Protestantsche Godsdienst, zag zich gaarne geplaatst als Jufvrouw van Gezelschap of Huishoudster, tevens de bekwaamheid bezittende om Onderwijs en Opvoeding te geven aan Kinderen, in welke Betrekking zij werkzaam geweest is. Tot nader inlichting vervoege men zich met *gefrankeerde* Brieven, onder Letter Z., aan den Boekhandelaar W. WILLEMS, in de Vijzelstraat, bij de Heerengracht, N°. 111, te Amsterdam.

, Tegen 1 October wordt op een **BUITEN** in *Zuid-Holland* verlangd een fatsoenlijk **MEISJE** van de Protestantsche Godsdienst, niet beneden de 24 jaren oud, ter verzorging van jonge Kinderen, tegen een Salaris van *f* 100. Adres onder Letter X., aan de Boekhandelaars DE ERVEN FRANÇOIS BOHN, te Haarlem.

, *De Commissaris over het Marktwezen der Stad* AMSTERDAM brengt ter kennisse der belanghebbenden, dat de LOOTDAGEN voor de GROOTE JAARMARKT zullen gehouden worden op *Maandag zes en Dingsdag zeven September eerstkomende*, en noodigt al wie deze Jaarmarkt met eenige Loods, Bak- of Winkelkraam, Draaimolen, Schommel, of wat dies meer zij, wenscht bij te wonen, uit, zich alsdan *des voormiddags ten tien ure* in Persoon te vervoegen, of door eenen gemagtigde te laten vertegenwoordigen op de Lootkamer, op het Raadhuis, om aldaar, na overlegging van behoorlijk *Patent*, na opgave van de juiste *Maat der Kraam*, en na *Betaling* van den verschuldigden *Markt-* of *Grondhuur*, deel te nemen aan de Loting en aanwijzing zijner plaats te ontvangen; aangezien niemand, zonder onderscheid, eene plaats zal verkrijgen vóór dat het Marktgeld is voldaan en elders over geene plaatsen wordt beschikt. Tevens wordt aan de belanghebbenden herinnerd, dat geen Ambtenaar van het Marktwezen eenige Commissie hoegenaamd, betreffende de loting of plaatsing der Kramen, enz., zal waarnemen en dat alle Commissie aan eenig Ambtenaar van het Marktwezen toegezonden, zal beschouwd worden als niet ontvangen en blijven zonder gevolg. De Commissaris voornoemd,

Amsterdam, W. C. BACKER.
20 *Augustus* 1847.

UIT DE HAND TE HUUR:

De moderne HEEREN-BEHUIZING, bevattende zeven, meestal ruime Kamers, welingerigte Keuken en Kelder met de daaraan verbondene Schuur, waarin, behalve ruimte tot de uitoefening van den Landbouw, Wagenhuis en ruime Stalling voor Paarden, en met uitgestrekte Tuinen, Broeibakken en Trekkasten, bewoond en gebruikt geweest bij wijlen Mr. J. L. HOMAN, te Vries, Provincie Drenthe, zoowel tot *Zomer- als Winterverblijf* allezins geschikt en aangenaam gelegen aan den Straatweg tusschen Groningen en Assen. Te aanvaarden op Mei 1848 of eerder, met of zonder Landerijen, ter keuze van den Huurder. Te bevragen bij den Mede-Eigenaar den Heer J. HOMAN, te Groningen. Brieven *franco*.

, **TE HUUR,**

tegen November aanstaande: Een HUIS, bestaande uit vier behangen en geplafonneerde Benedenkamers, Alkove, Keuken, Welwaterspomp en verdere Gemakken, ruime Zolder en Meidenkamer, benevens Tuin en Schuur voor Stalling van Paarden en Rijtuigen of berging van Brandstoffen, enz., zeer aangenaam gelegen op Sonsbeek, aan de wandelingen der Stad Arnhem en bijzonder geschikt voor *Zomer- en Winterverblijf*. Te bevragen met *franco* Brieven, bij den Rentmeester van Sonsbeek, bij Arnhem.

, **MEN VRAAGT TE HUUR, OM MET NOVEMBER E. K. TE AANVAARDEN:**

Een goed droog HUIS, met grooten TUIN, het Huis met twee ruime Vertrekken en verdere Commoditeiten, op of zeer nabij een vrolijk en aangenaam Dorp, digt bij een der Spoorwegen gelegen. *Franco* adressere men zich, met eenige omschrijving, onder de Letters J. V., bij den Boekhandelaar J. C. VAN KESTEREN, te Amsterdam.

, **UIT DE HAND TE KOOP,**

in het aangenaam gelegen Dorp van Wassenaar, voor een Koopprijs van *f* 5300: Een extra droog logeabel HUIS, met 4 Beneden- en 5 Bovenkamers, groote Keuken, dito Kelder, Voor- en Achtertuin, enz. enz. Nadere informatien te bekomen bij VAN DER VEEN of A. DE GROOT, te Wassenaar. (Zie de verdere omschrijving van dit Perceel in het Handelsblad van 13 en 18 Augustus 1847.)

, UIT DE HAND TE KOOP: Eene BROOD- en BESCHUIT-BAKKERIJ. Des verkiezende kan een gedeelte der Kooppenningen op dezelve gevestigd blijven. Adres met *franco* Brieven, onder Letter K., aan de Boekhandelaars J. B. VAN LOGHEM en ZOON, te Haarlem.

, Men is voornemens op Woensdag den 1sten September 1847, en zoo noodig den volgenden dag, te beginnen vóór den middag ten tien ure, ten Huize N°. 175, in Wijk B, aan de Korte Nieuwesloot, te Alkmaar, om *contant geld*, in het openbaar te verkoopen: Eenige welgeconserveerde Mahonijhouten en andere MEUBELEN, HUISRAAD en INBOEDEL, als: Tafels, Stoelen, Spiegels, Schilderijen en Platen, Bedden en Toebehooren, Bed- en Tafel-Linnen; voorts Koper-, Tin-, IJzer-, Blik-, Verlakt-, Glas-, Porcelein- en Aardewerk, en hetgeen verder te Koop zal worden aangeboden. Alles Dingsdag den 31sten Augustus te voren, van des voormiddags tien tot des namiddags ten zes ure, voor een ieder te zien.

, P. SMIDT VAN GELDER JUNIOR, Makelaar, zal ten overstaan van den Notaris D. DONKER, residerende te Zaandijk, op den 28sten Augustus 1847, des avonds ten 6 ure, in het Logement *de Jonge Prins*, te Wormerveer, in het openbaar verkoopen:

Een hechte, sterke en welbeklante WIND-KORENMOLEN, met drie paar Steenen, staande en gelegen te Wormerveer, groot 1 Roede, 48 Ellen.

Nadere informatien zijn te verkrijgen bij genoemden Makelaar te Wormerveer.

, De Boekhandelaars de Wed. L. VAN HULST en ZOON, te Amsterdam, hebben uitgegeven:

I. DE LOSPRIJS.

Een verhaal uit de dertiende Eeuw; op eene familie overlevering gegrond. Uit het Engelsch, van Miss. LAWRA JEWRY, 2 Deelen compleet, in groot 8° met gelithograph. Vignetten. Prijs . . . *f* 6,75.

II. DE BOEZEMVRIENDIN.

Uit het Engelsch van Mrs. GREY, 2 Deelen compleet, in gr. 8°. met Vignetten. Prijs . . . *f* 6,60.

III. BLIKKEN IN DE WERELD.

In gr. 8° met Vignet. Prijs . . . . . . *f* 2,90.

IV. DE WREKER VAN DEN BARTHOLOMEUS-NACHT.

Een Geschiedk. Rom. verhaal door E. THERBET, in gr. 8° met Vignet. Prijs . . . . . *f* 2,40.

V. DE DOCHTER VAN DEN DORPSLEERAAR.

Naar het Zweedsch uit de papieren van Oom ADAM, in gr. 8° met Vignet. Prijs . . . . . *f* 2,50.

, Bij A. en J. HONKOOP, Boekhandelaren te Leyden, is van de Pers gekomen:

F. A. BOSSE, GEOGRAPHIAE ANTIQUAE COMPENDIUM. EDITIO TERTIAE.

Deze derde, geheel en al veranderde en omgewerkte uitgave van *Bosse's kort begrip der Oude Aardrijkskunde*, is er op ingerigt, om, en als beknopt en zakelijk Handboek bij School- en Privaat-Onderwijs in de oude Geographie, en als hulpmiddel bij het leren der Geschiedenis en het bestuderen der Ouden van algemeen nut te kunnen zijn.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.